

О.І. Павлова

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ «ЗІСТАВНА ЛЕКСИКОЛОГІЯ
АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ»**

Рівне-2025

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Філологічний факультет
Кафедра романо-германської філології

О.І. Павлова

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ
«ЗІСТАВНА ЛЕКСИКОЛОГІЯ АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ»**

Рівне – 2025

УДК 81'373-115:811.111 + 161.2 (0.75.8)

П 121 Рекомендовано до друку навчально-методичною комісією філологічного факультету Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 6 від 23 травня 2025 р.)

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Мізін К.І., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології, перекладу та методики навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі.

Деменчук О.В., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри романо-германської філології Рівненського державного гуманітарного університету.

Павлова О.І.

П-121 Методичні вказівки до самостійної роботи студентів з дисципліни «Зіставна лексикологія англійської та української мов». Рівне: РДГУ, 2025. 25 с. (англ. мовою).

Методичні вказівки до самостійної роботи містять основні навчальні матеріали з предмету: теми лекцій і питання для самоконтролю, практичні вправи та завдання, теми курсових робіт і питання до іспиту, рекомендовану літературу й ключі до вправ і завдань.

Методичні вказівки призначені для студентів 3 курсу денної та заочної форм навчання філологічного факультету спеціалізації: В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська».

Павлова О.І., 2025

Рівненський державний гуманітарний університет, 2025

FOREWORD

The course of “Contrastive Lexicology of the English and Ukrainian Languages” forms a part of the curriculum for the English sections of foreign philology and translation departments of universities and has great cognitive and educational value. It is intended for the third-year student philologists and translators of the day and extra-mural departments and fully meets the requirements of the programme in the subject.

The independent work of students has always been an important factor of increasing the efficiency of the learning process. Such work promotes deepening and widening of knowledge, increasing interest in cognitive activity, forming the creative personality of the future specialist with the constant desire for conscious self-improvement and lifelong self-education.

“The Methodical Instructions for Independent Work of Students” include the following educational materials in the subject: a) topics for lectures, b) theoretical assignments for self-control, c) practical exercises and tasks, d) topics for term-papers, e) the list of issues for an examination, f) the list of recommended literature, g) key to exercises and tasks.

Practical exercises and tasks cover the following topics of Contrastive Lexicology: 1) morphological structure of the English and Ukrainian languages, structural types of words in the contrasted languages; 2) main types of word-building in English and Ukrainian; 3) main semantic groups of words in the contrasted languages such as homonyms, synonyms, antonyms and paronyms.

The objective of the independent practical exercises and tasks is to teach students: a) to analyze the morphological structure of words in the contrasted languages and classify them into different structural types; b) to determine the type of word-building of words in the English and Ukrainian languages; c) to single out and analyze similarities and differences in the use of synonyms, antonyms, homonyms and paronyms in the contrasted languages.

TOPICS FOR LECTURES

TOPIC 1. CONTRASTIVE LEXICOLOGY AS A SCIENCE

- 1.1. Contrastive linguistics: its object, purpose and branches
- 1.2. Contrastive lexicology: its definition, tasks and methods

TOPIC 2. WORD AS A FUNDAMENTAL UNIT OF LANGUAGE

- 2.1. Word as a primary unit of contrastive analysis
- 2.2. The morphemic structure of English and Ukrainian word
- 2.3. The correspondences of words in English and Ukrainian

TOPIC 3: WORD-FORMATION IN ENGLISH AND UKRAINIAN

- 3.1. Word-formation: its notion, units and types
- 3.2. Derivation in English and Ukrainian
- 3.3. Compounding in English and Ukrainian
- 3.4. Abbreviation in English and Ukrainian
- 3.5. Blending in English and Ukrainian
- 3.6. Reduplication in English and Ukrainian
- 3.7. Sound-imitation in English and Ukrainian

TOPIC 4: THE PROBLEMS OF WORD MEANING

- 4.1. Semasiology as a science about word meaning
- 4.2. Types of lexical meaning of words
- 4.3. Main semantic structures of words
- 4.4. Semantic groups of words in English

TOPIC 5. THE ORIGIN OF ENGLISH AND UKRAINIAN WORDS

- 5.1. The correlation of native and borrowed words in English and Ukrainian
- 5.2. The functioning of words of mutual origin in both languages
- 5.3. The problem of borrowings and their assimilation in the languages
- 5.4. International words and the problem of false friends of a translator

TOPIC 6. THE FUNCTIONAL DIFFERENTIATION OF LEXICONS OF ENGLISH AND UKRAINIAN

- 6.1. The stylistic differentiation of words of English and Ukrainian

6.2. The peculiarities of vocabularies of the main functional styles in both languages

TOPIC 7. PHRASEOLOGY IN ENGLISH AND UKRAINIAN

7.1. Structural peculiarities of phraseological units in English and Ukrainian

7.2. Semantic characteristics of phraseologisms in the contrasted languages

7.3. The problem of phraseological equivalents in English and Ukrainian

7.4. The problem of the use of proverbs and sayings in both languages.

THEORETICAL ASSIGNMENTS FOR SELF-CONTROL

1. Characterize object, purpose and branches of contrastive linguistics.
2. Describe definitions and tasks of contrastive lexicology.
3. Give the characteristics of methods in contrastive lexicology.
4. Characterize word as a primary element of contrastive analysis.
5. Represent the definition and classifications of morphemes in English and Ukrainian.
6. Describe the structural types of English and Ukrainian words.
7. Give examples of correspondences of words in English and Ukrainian.
8. Characterize the notion, units and types of word-formation.
9. Describe derivation in the contrasted languages.
10. Represent compounding in English and Ukrainian.
11. Give the characteristics of abbreviation in the contrasted languages.
12. Characterize blending in English and Ukrainian.
13. Represent reduplication in the contrasted languages.
14. Describe sound-imitation in English and Ukrainian.
15. Describe semasiology as a branch of linguistic science.
16. Represent types of word meaning in English and Ukrainian.
17. Characterize two types of lexical meaning of words.
18. Describe the main semantic structures of words in the contrasted languages.
19. Characterize synonyms and their types in English and Ukrainian.
20. Represent antonyms and their groups in the contrasted languages.

21. Analyze homonyms and their classifications in English and Ukrainian.
22. Give examples of paronyms in the contrasted languages.
23. Describe the stylistic differentiation of words in English and Ukrainian.
24. Characterize the main functional styles in the contrasted languages.
25. Analyze the peculiarities of the vocabularies of different functional styles.
26. Represent the structural and semantic peculiarities of phraseological units in English and Ukrainian.
27. Throw light upon the problem of phraseological equivalents in English and Ukrainian.
28. Represent the problem of the use of proverbs and sayings in both languages.

PRACTICAL EXERCISES AND TASKS

Exercise 1. *Make morphemic analysis of the following words.*

a) emphasis, conjunction, word-building, non-terminative, unavoidable, participial, clause, subordinate, predicative, construction, indirect, classification, affirmative, mood, formation, subjunctive, priority, Indo-European, clause, modifier, utterance, colloquialism, modal, demonstrative, reciprocal, genitive, conjoint, pronouns, preposition, adverbial, non-finite, verbal;

b) порівняльний, функціонування, словотвір, фразеологія, номінація, прикметник, прислівник, числівниковий, романізми, дієслово, відповідник, словотворчий, іменник, давньогерманський, запозичення, словосполучення, напівпрефікс, експресивно-оцінний, морфемний, найменування, порівнювати, іменник, зіставляння, словотворення, значення, морфема.

Exercise 2. *Classify the words into simple, derived, compound and derivational compound ones.*

a) wedding-finger, kingdom, ethics, sun-bleached, forget-me-not, opera, unintentionally, ill-fitting, scapegoat, unconsolidated, sun-dried, proof, prophesier, one-decker, open-handedness, ornament, opal, naturopathy, propagandist, portorage,

porterhouse, detergent, napkin-ring, wilderness, two-gallon, candleholder, wolflike, toadstool, homecoming, mirror-factory;

b) гігроскопічний, портативний, хвиля, умилосердити, вірогідність, землеустрій, прийдешній, розгуляй, стосімнадцятий, перемерзнути, Латино-Американський, мати-й-мачуха, землекоп, газомір, льотчик-космонавт, літопис, історіограф, жайворонок, енергобаланс, корнет, творчість, гама, нюанс, інструментознавство, гармонізація, нотоносець, нотниця.

Exercise 3. *Suggest all possible derivatives of the following words.*

a) attract, author, breathe, character, civilize, class, consider, consume, construct, debate, decide, décor, develop, differ, effect, equal, examine, fame, hostile, host, image, impress, intend, invest, quality, know, navigate, norm, observe, occupy, oppose, refer, regular, respond, person, probe, produce, rich, short, nation, father, child, attend, converse, head, think, line;

b) блиск, боліти, бути, верх, віра, вода, возити, вчити, галузь, голод, два, двір, день, жити, звук, згубити, зоря, квітка, крило, кричати, літати, мова, небо, пищати, рана, рід, різати, роса, сам, світ, сипати, сніг, стан, старий, тин, читати, шити, цвіт, межа, фарба, край, вітер, рахувати, хмара, дощ, червоний, мрія, лад, письмо, звук, вимір, знак, свист, дзвін, хвиля, сила.

Exercise 4. *Make compounds with the following combining forms.*

a) auto-, chrono-, tele-, bio-, geo-, centro-, photo-, video-, mono-, mega-, super-, anti-, electro-, psycho-, lexico-, crypto-, hemi-, semi-, hydro-, hyper-, micro-, -graph, -gram, -phobia, -scope, -phone, -phile, -meter;

b) гідро-, гіпер-, полі-, анти, антропо-, термо-, хроно-, гетеро-, екстра-, псевдо-, етно-, еко-, теле-, біо-, страт-, прото-, фарм-.

Exercise 5. a) *Arrange the following English compounds according to the type of composition and the linking element into: a) those formed by juxtaposition;*

b) those with a vowel or a consonant as a linking element; c) those with the linking elements represented by conjunctions, prepositions and other function words.

a) man-of-war, undertaker, looking-glass, editor-in-chief, get-together, glow-worm, everlasting, up-to-date, officer-in-charge, Anglo-American, mail-van, self-sacrifice, Afro-Asian, stick-in-the-mud, pale-green, electromotive, handicraft, up-and-coming, taxpayer, thereafter, upside-down, vine-grower, give-and-take, paper-weight, panic-stricken, melting-point, minefield, hide-and-seek.

b) Arrange the following Ukrainian compounds according to the type of composition and the linking element into: a) those formed by juxtaposition; b) those with a vowel as a linking element.

b) плащ-намет, вітродвигун, водограй, спорттовари, всюдихід, босоніж, звукозапис, повсякденний, пароплав, місяцехід, працездатний, вічнозелений, військовополонений, чорнобровий, вряди-годи, абикуди, шеф-кухар, розрив-трава, школа-інтернат, тисячоліття, землетрус, краєзнавство, довгошерстий, громовідвід, грушоподібний, креп-сатин, червонощокий, другорядний.

Exercise 6. *a) Give the original English words from which these clipped words were formed. E.g. disco > discotheque.*

a) taxi, cab, deli, vibes, gin, hype, curio, memo, Fred, Al, Tom, Joe, Phil, pike, bus, van, chute, wig, cute, Gene, Beth, Tony, info, doc, calc, grad, lit, cycle, lube, nuke, miss, car, demo, combo, chem, disk, flu;

b) Give the original Ukrainian words from which these graphical clipped words were formed. E.g. адмін. > адміністрація.

b) включ., опубл., франків., торф'ян., олійн., гуцул., щоден., осін., лісогосп., прикарпат., відеофоногр., абет., автореф., амер., анот., асоц., арх., будів., бюл., вивч., вид., вчен., дієсл., майб., віськ., числ.

Exercise 7. *a) Give the originals of these English blends. E.g. flunk < flinch + funk.*

a) happenstance, stagflation, simulcast, dumbfound, telecast, splatter, escalator, autobus, transistor, stan, glitz, cellophane, guitarthritis, flare, biopic, breathalyzer, clash, docudrama, motorcade, Spanglish, bash, fanzine, Globish, workaholic;

b) *Give the originals of these Ukrainian contracted compounds. E.g. юннат < юний натураліст.*

b) сількор, фотоальбом, електрочайник, зарплата, академвідпустка, бухоблік, біоцикл, онколікарня, оргвідділ, аеросани, власкор, інвалюта, нардеп, комбат, фармпрепарат, біохімія, музшкола, мотоспорт, велоспорт, оргвідділ, держбюджет, морфлот, есмінець, райво, ліспромгосп.

Exercise 8. *Complete the following sentences by adapting the word given in brackets.*

a) 1. It was at a very early age that she decides to become a _____ (music). 2. She deserved the _____ she was given by headmistress (punish). 3. Use your _____ and think of something that will work (imagine). 4. If you accept this job you will have an enormous _____ towards your colleagues (responsible). 5. He took a lot of _____ with him because it would be a long expedition (equip). 6. Mum did not go up to the top because she is afraid of _____ (high). 7. He gave us a detailed _____ of how the accident happened (describe). 8. He moved to the United _____ a few years ago (king). 9. He has been doing research work as a _____ (science). 10. He is the most famous _____ who has ever had an exhibition at this gallery (art). 11. Most bird species are under _____ by law (protect). 12. After a few days the family reported the _____ to the police (appear). 13. We still did not know the _____ of the refugees (nation). 14. We need to find a _____ to the problem as soon as possible (solve). 15. Can you tell me the _____ of the new restaurant (locate)?

b) 1. Після дощу цей пісок ставав липким і вогким, – для _____ хаток нема краще (будувати) (В.Винниченко). 2. _____ цього вовка була в тому, що один з його батьків – собака (странний). 3. Їй почало здаватися, що вона засинає, заколисана _____ вітру (гудіти) (Т. Хижняк). 4. Не всяке речення є думкою. Ось чому треба уникати _____, яке часто займає багато місця в

сценаріях і ні про що не говорить (базікати) (О. Довженко). 5. _____ – це логічний засіб здобування нового знання (міркувати). 6. Ліс зустрів мене як друга Горлиць теплим _____ (воркувати) (М. Рильський). 7. Дякуючи педантичній _____, хата здавалась веселим затишним закутком (охайний) (М. Коцюбинський). 8. Навіть те, що _____ начальства потрохи відганяли від його парубків, здавалось, мало хвилювало його (переслідувати) (В. Винниченко). 9. Я вийшов у поле і з _____ провів поглядом поїзд, що тікав у жовто-синю даль (полегшити) (В. Винниченко). 10. Мабуть, від цікавості й _____ нашої теми він трошки зблід, і лице його стало менше (серйозний) (В. Винниченко). 11. В мене було чудне чуття _____, ніжності і непорозуміння (зворушливий) (В. Винниченко). 12. _____ – мораль та чеснота, вразливість як на суцільне добро, так і на суспільне зло (справедливий). 13. У мене було жагуче _____ повернути на Грузьке, приїхати до мого старесенького ласкавого попа і так здушити його за горло, щоб він уже ніколи більше не міг давати коротких розумних порад (бажати) (В. Винниченко). 14. Галина Семенівна ходить обережно повз двері, що на веранду, і з заклопотаною _____ непомітно заглядає туди (цікавий) (В. Винниченко). 15. Я люблю щирі _____ і не таюся, що дома Оришка іноді бере надо мною верх (відвертий) (О. Гончар).

Exercise 9. Match each word with its word-formation process.

a) words: tsunami, radar, breakfast, web cam, exam, televise, denim, ATM, email (v), friendliness; word-formation processes: compounding, derivation, borrowing, conversion, blending, acronym, alphabetism, clipping, coinage, backformation.

b) слова: перелісок, праліс, листопад, митися, лісок, добраніч, ТЮГ, хліб-сіль, перекотиполе, переклад; способи словотворення: суфіксальний, аббревіація, словоскладання, префіксальний, безафіксний, складання основ, зрощення слів, префіксально-суфіксальний, постфіксальний, лексико-синтаксичний.

Exercise 10. Choose the right word out of the given homonyms.

a) 1. A person who receives property from the estate of a person who has died is called an _____. A) air, b) heir. 2. A favourite instrument in Elizabethan times was the _____, a stringed guitar-like instrument. A) loot, b) lute. 3. The air_____ and ice storms in Eastern Canada and United States left many homes without power. A) hail, b) hale. 4. Walking on a tightrope between two high rise buildings is an amazing, dangerous and stupid _____. A) feat, b) feet. 5. In the huge yard there was a _____ pine tree in one corner but no other large plants to speak of. A) loan, b) lone. 6. It is possible to make cookies taste good _____ using fresh butter, whole wheat and natural sugars. A) buy, b) by, c) bye. 7. If you paraphrase or quote the words of another it is important to _____ the reference information. A) sight, b) site, c) cite. 8. The child felt deep _____ when his mother found out that he had lied about how the plate was broken. A) guilt, b) guilty. 9. The director was dissatisfied with the stage set so he made the crew _____ it to the ground and rebuild. A) raise, b) rays, c) raze. 10. The top three _____ on the wedding cake had pink rose buds but the bottom layer has red and white roses. A) tears, b) tiers. 11. The secret to tightrope walking is to grasp the rope between the toes and distribute one's weight evenly on the soles of one's _____. A) feat, b) feet. 12. The church bell _____ to announce the end of ceremony. A) told, b) tolled. 13. The drunkard walked along the street with an unsteady _____. A) gait, b) gate. 14. A _____ of children attacked the treats on the picnic tables. A) hoard, b) horde. 15. Young deer like to _____ in the meadow on a bright summer day. A) gamble, b) gambol. 16. On New Year's Eve we can hear the _____ ringing at the temple. A) bell, b) belle. 17. The judge ordered that he be held without_____in the prison. A) bail, b) bale. 18. A snowy owl _____ upon mice, rabbits, and other small animals. A) praise, b) prays, c) preys. 19. The skipper raised the main _____ and the boat gained speed. A) sail, b) sale. 20. The tourist used a traveler's _____ to pay for his souvenirs. A) check, b) cheque. 21. Children should learn how to _____ buttons on their clothes. A) sew, b) so, c) sow. 22. If flowers are left out of water they will wither and _____. A) die, b) dye. 23. Most breakfast _____ is made from wheat, rice or corn. A) cereal, b) serial.

b) Find out homonyms and determine their types and meanings.

1). Гей, стрільці, хапайте луки,

Та біжить бігом на луки!

Комарня там вельми сита –

Настріляйте на три сита!

2) Я візьму легенький прут,

Пожену гусей на Прут,

Хоч купатиму не в милі,

Стануть чисті всі та милі!

3) Ну й охочий мій брат Ігор

До усяких живих ігор.

Де яка у світі гра є,

Залюбки у неї грає.

4) У стоніжок по сто ніжок,

Всі сто милися,

Всі стомилися.

5) Дівчина без коси не має краси.

Коси, коса, поки роса.

6) Чом такий красивий місяць

Та не світить цілий місяць?

7) Хай які там буря-град

Встоїть славний Київ-град.

8) Умів русин орати й боронити,

І від татарів край свій боронити.

9) І важкий ж старий віз!

Його коник ледве віз.

10) Звірят за списком став звіряти, –

Немає одного звіряти.

11) Сім подорожніх на віз,

Аби тільки кінь віз.

Exercise 11. Match the words in section A with their synonyms in section B.

A. 1) queue, 2) bizarre, 3) quorum, 4) wrong, 5) inanity, 6) idea, 7) total, 8) break, 9) suggest, 10) important, 11) behave, 12) uncommon, 12) awkward, 14) occur, 15) quantum, 16) buy, 17) especially, 18) end, 19) odometer, 20) remedial;

B. a) incorrect, b) stupidity, c) entire, d) fracture, e) weird, f) row, g) assemblage, h) thought, i) significant, j) propose, k) clumsy, l) happen, m) act, n) unusual, o) amount, p) finish, q) milometer, r) corrective, s) particularly, t) purchase.

A. 1) чемний, 2) сміливий, 3) відомий, 4) тихий, 5) думати, 6) догорати, 7) межі, 8) блакитний, 9) доріжка, 10) журба, 11) обличчя, 12) багряний, 13) безділля, 14) метелиця, 15) вірний, 16) віра, 17) рідкісний, 18) підробка, 19) невдача, 20) мовознавство;

Б. а) розмірковувати, б) дожевріти, с) краї, d) світло-синій, е) стежина, f) лице, g) пурпуровий, h) негучний, і) відважний, j) гречний, k) знаменитий, l) туга, m) завірюха, n) віросповідання, о) унікальний, p) фальшивка, q) незрадливий, r) фіаско, s) лінгвістика, t) лінь.

Exercise 12. Choose the word that is most nearly opposite in meaning to the word in capital letters.

A. 1. UP: a) down, b) above, c) inside; 2. GIVE: a) share, b) take, c) release; 3. LARGE: a) huge, b) big, c) small; 4. UNHAPPY: a) glad, b) sad, c) calm; 5. ANGER: a) happiness, b) rage, c) stupidity; 6. MIDNIGHT: a) evening, b) noon, c) yesterday; 7. FAT: a) short, b) thick, c) skinny; 8. BUY: a) sell, b) have, c) hold; 9. QUIT: a) stop, b) end, c) start; 10. TIGHT: a) free, b) loose, c) firm;

B. 1. ЛЮБОВ: а) недолюблювання, б) неприязнь, с) ненависть; 2. ДРУЖИТИ: а) ворогувати, б) гризтися, с) конфліктувати; 3. СУМУВАТИ: а) журитися, б) веселитися, с) печалитися; 4. ПРАЦЮВАТИ: а) творити, б) робити, с) ледарювати; 5. ГАРЯЧИЙ: а) теплий, б) прохолодний, с) холодний; 6. ДРУГ: а) товариш, б) ворог, с) приятель; 7. ХВИЛЮВАТИСЯ: а) турбуватися, б) заспокоюватися, с) мучитися; 8. ЖИТТЯ: а) буття, б) існування,

с) смерть; 9. КРАСИВИЙ: а) вродливий, б) красний, с) бридкий; 10. ДОПИТЛИВИЙ: а) байдужий, б) зацікавлений, с) наполегливий.

Exercise 13. Choose the right word out of the given paronyms.

A. 1) soul (n), soil (n, v), sole (n, adj)

1. The man has no _____. 2. He is the _____ of honour. 3. Splashes of paint _____ the wall (Past). 4. He is his father's _____ support. 5. I do not know a _____ here. 6. The _____ had a heavy dressing of manure. 7. He was a businessman to the _____ of his boots.

2) shatter (n, v), shutter (n, v)

1. The vase has _____ into splinters. 2. No chink of light came through the closed _____. 3. Three houses had their window glass ground into _____.

3) illusion (n), allusion (n)

1. He wanted to shatter her _____ (Plural). 2. Not even the most distant _____ was made to it.

4) modal (adj), model (n, v)

1. She _____ for a living (Present). 2. He made each box on the _____ of the first. 3. _____ verbs describe the speaker's attitude to the action. 4. He _____ his behavior on that of his father (Past). 5. I worked as a photographer's _____.

5) hair (n), hare (n), heir (n)

1. The tortoise wins the race while the _____ is sleeping. 2. The property demised to the _____. 3. The girls had their _____ banged low over their foreheads.

6) draught (=draft) (n, v), draughts (in singular), drought (n)

1. She emptied a glass at a _____. 2. He is allergic to _____. 4. Daily and right _____. 5. The blessed rain followed a _____. 6. He is overage for the _____. 7. The _____ must be free of errors and repugnances. 8. _____ (BrE) or checkers (AmE) is a group of abstract strategy board games between two players which involve diagonal moves of uniform pieces and mandatory captures by jumping over the enemy's pieces. 9. Large number of cattle fell in the _____.

В. 1) особовий, особистий (прикм.)

1. На концерті був присутній _____ склад батальйону. 2. Його _____ речі залишилися в аеропорту. 3. _____ справи кожного учня знаходяться в адміністрації школи. 4. _____ внесок здобувача дуже важливий. 5. Кожна людина _____. 6. _____ рахунки буди дуже великі.

2) білити, біліти (дієсл.)

1. Стіни обов'язково клинцювали і закидали глиною з половою, а потім _____. 2. На горах _____ й блищали бані церков. 3. Зоря розсвітала, день почав _____ (М. Вовчок). 4. З якого полотна ці сорочки пошиті! Скільки разів у воду вмочали та розстиляли на траві зеленій, щоб своїми променями сонце його _____! (А. Хижняк).

3) ожеледь, ожеледиця (ім.)

1. На дворі наступала _____, тепер дороги стали слизькими. 2. Для виникнення _____ потрібна зміна температури, оскільки при плюсових температурах вода не замерзне, а за постійних мінусових вода замерзає ще в повітрі й випадає у вигляді снігу та інею. 3. _____ утворюється у вигляді склоподібного льоду або інею, якщо температура землі, дорожнього покриття нижча ніж мінус 3.

4) лікарняний, лікарський (прикм.)

1. На мальовничій околиці Моринців розташувалось _____ містечко. 2. Юра втратив всяке бажання до сну після отакої кількості _____ маніпуляцій (Ю. Смолич). 3. В архівних справах Київської _____ управи минулого століття ми знаходимо звіти про роботу лікарень Києва. 4. Він лежав із забинтованою головою на твердому _____ ліжку.

5) дружний, дружній (прикм.)

1. Чуйне вухо однаково могло розібрати навіть крізь подвійні рами та товсті мури – негучний, але _____ спів. 2. Певним напруження волі вона повернула трохи голову набік і зустріла погляд – такий теплий і _____. 3. Народ у колгоспі був _____, роботящий, прекрасно міг сполучати державні інтереси з особистими (О. Вишня).

TOPICS FOR TERM-PAPERS

1. The contrastive analysis of native lexicon of English and Ukrainian.
2. Loan-words of Greek and Latin origin in the lexicons of English and Ukrainian.
3. Romance borrowings in the vocabularies of the English and Ukrainian languages.
4. Germanic borrowings in the vocabularies of the English and Ukrainian languages.
5. The structural and semantic peculiarities of newspaper lexis of English and Ukrainian.
6. The contrastive analysis of the lexicon of the scientific style of English and Ukrainian.
7. The peculiarities of slang in the English and Ukrainian languages.
8. The productive types of word-building in the English and Ukrainian languages.
9. The contrastive analysis of word-formation of nouns in English and Ukrainian.
10. The contrastive analysis of word-building of verbs in English and Ukrainian.
11. The characteristics of reduplicative words in the lexicons of English and Ukrainian.
12. The characteristic features of sound-imitative words in the lexicons of English and Ukrainian.
13. The place of compound words in the lexical systems of English and Ukrainian.
14. The peculiarities of functioning of biblical idioms in English and Ukrainian.
15. Phraseological units with zoonyms in the English and Ukrainian languages.
16. Proper names in the phraseological units of English and Ukrainian.
17. The peculiarities of functioning of somatic phraseologisms in the lexicon of English and Ukrainian.
18. Contrastive analysis of paronyms in English and Ukrainian.
18. The composition of the linguistic terminology system in English and Ukrainian.
19. The structural and etymological features of the psychological terminology system in the English and Ukrainian languages.
20. The structural and semantic characteristics of pedagogical terminology system in the English and Ukrainian languages.

THE LIST OF ISSUES FOR AN EXAMINATION

1. Contrastive lexicology: its definition, tasks and methods.
2. Structural methods of studying words in English and Ukrainian.
3. Word as a primary unit of contrastive lexicology.
4. Morphological structure and motivation of English and Ukrainian words.
5. Structural types of English and Ukrainian words.
6. The system of word-building in English and Ukrainian.
7. Derivation as a word-building type in English and Ukrainian.
8. Compounding as a word-building type in English and Ukrainian.
9. Abbreviation in the English and Ukrainian languages.
10. Blending as a word-building type in English and Ukrainian.
11. Reduplication as a word-building type in English and Ukrainian.
12. Sound-imitation in the English and Ukrainian languages.
13. Semasiology as a science about word meaning.
14. Main semantic structures of words in English and Ukrainian.
15. Meaning of the word in English and Ukrainian.
16. Types of lexical meanings of English and Ukrainian words.
17. Synonyms and their classifications in English and Ukrainian.
18. Antonyms and their types in English and Ukrainian.
19. Paronyms in the English and Ukrainian languages.
20. The phenomenon of malapropisms in English and Ukrainian.
21. The origin of English and Ukrainian words.
22. The correlation of native and borrowed words in English and Ukrainian.
23. The functioning of words of mutual origin in both languages.
24. The problem of borrowings and their assimilation in the languages.
25. International words and the problem of “false friends of a translator”.
26. The stylistic differentiation of words of English and Ukrainian.
27. The peculiarities of vocabularies of the main functional styles in both languages.

28. Phraseology in the English and Ukrainian languages.
29. Structural peculiarities of phraseological units in English and Ukrainian.
30. Semantic characteristics of phraseological units in English and Ukrainian.
31. The problem of phraseological equivalents in English and Ukrainian.
32. The problem of the use of proverbs and sayings in both languages.

THE LIST OF RECOMMENDED LITERATURE

Major

1. Demenchuk, Oleh. Contrastive Lexicology of the English and Ukrainian Languages. 2-nd ed., rev. Rivne; RSUH, 2018. 146 p.
2. Fabian, M.P. Contrastive Lexicology of English and Ukrainian. Uzhhorod: Polygrafcentr "Lira", 2023. 114 p.
3. Nikonova, V.G., Nykytchenko, K.P. A Course in Contrastive Lexicology of the English and Ukrainian languages / Курс зіставної лексикології англійської та української мов: Навч. посібник, Київ: ВЦ КНЛУ, 2020. 460 с.
4. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов: Посібник для перекладацьких відділень вузів. Вінниця: Нова книга, 2003. 160 с.
5. Павлова О.І. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Зіставна лексикологія англійської та української мов». Рівне: РДГУ, 2025. 40 с. (англ. мовою).
6. Павлова О.І. Збірка вправ та завдань з навчальної дисципліни «Зіставна лексикологія англійської та української мов». Рівне: РДГУ, 2025. 20 с. (англ. мовою).

Minor

7. Crystal, D. The Cambridge Encyclopedia of the English Language (Third edition). Cambridge: Cambridge University Press, 2019. 506 p.
8. Dombrova T.I. English. Fundamentals on the General Theory of Language. Vinnytsya: Nova Knyga, 2009. 128 p.
9. Gorot E.I., Byelova S.V. Notes on Modern English Lexicology / Нариси з лексикології сучасної англійської мови: Навч. посібник. Луцьк: "Вежа" Волин. нац. ун-ту, 2008. 372 с.

10. Korunets, Ilko. Contrastive Typology of the English and Ukrainian languages / Порівняльна типологія англійської та української мов: Навч. посібник. Вінниця : Нова книга, 2003. 464 с.
11. Kveselevich D.I., Sasina V.P. Modern English Lexicology in Practice / Практикум з лексикології сучасної англійської мови. Zhytomyr: Nova Knyga, 2003. 127 p.
12. Misztal, Mariusz. Tests in English: Word-formation. K.: Znannia, 2019. 229 p.
13. Pavlova, Olga. English lexicology / Лексикологія англійської мови: Навч. посібник для студ. вищих навч. закладів. Рівне: Волинські обереги, 2018. 124 с. (англ. мовою).
14. Pavlova, Olga. The Theory and Practice of Terminology Science: Навч. посібник для студ. вищих навч. закладів. Rivne: Volynski oberegi, 2017. 96 с.
15. Stockwell R., Minkova D. English Words: History and Structure. Cambridge: University Press, 2001. 208 p.
16. Weigand E. Contrastive lexical semantics. Contrastive lexical semantics. Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins Publ., Co., 1998. P. 25-44.
17. Бодик О.П., Рудакова Т.М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія: Навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів. Київ: Центр учб. літ., 2022. 416 с.
18. Гороть Є.І., Коляда Е.К., Коцюк Л.М., Малімон Л.К. Лексикологія сучасної англійської мови. Острог: Вид. НУ "Острозька академія", 2015. 328 с. (англ. мовою).
19. Жлуктенко Ю.О. Аспекти контрактивної лексикології. *Мовознавство*, 1989. № 6. С. 3-8.
20. Жлуктенко Ю.О. Контрастивний аналіз як прийом контрастивних досліджень. *Нариси з контрастивної лінгвістики*: Зб. наук. праць. Київ: Наук. думка, 1979. С. 5-11.
21. Кочерган М.П. Основи зіставного мовознавства: Підручник. Київ: ВЦ Академія, 2006. 424 с. (Альма-матер).
22. Мірончук Т.А. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Київ: ДП Вид. дім «Персонал», 2013. 184 с.
23. Мостовий М.І. Лексикологія англійської мови: Підручник для ін-тів та фак. іноз. мов. Х.: Основа, 1993. 256 с.
24. Ніколенко А.Г. Лексикологія англійської мови — теорія і практика: Навч. посібник для ВНЗ. Вінниця: Нова книга, 2007. 528 с. (англ. мовою).
25. Ужченко В.Д., Ужченко Д.В. Фразеологічний словник української мови. Київ: 1998. 224 с.

26. Шамаєва Ю.Ю. Лексикологія англійської мови: Конспекти лекцій (із завданнями). Х.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2010. 88 с.
27. Шевчук С.В., Кабиш О.О., Клименко І.В. Українська літературна мова: Навч. посібник. К.: Алерта, 2017. 544 с.

INFORMATION RESOURCES

28. International Linguistic Community Online. URL: <https://linguistlist/org>
29. List of Greek and Latin Roots in English. URL:
http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Greek_and_Latin_roots_in_English
30. Longman Dictionary of Contemporary English. URL:
[http:// www.Idoceonline.com](http://www.Idoceonline.com)
31. Online Etymology Dictionary. URL: [http:// www. etymonline.com](http://www.etymonline.com)
32. Papers on Semantics. URL: <http://www.semanticsarchive.net/>
33. Semantic shift. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=iLKDYqxWY7w>
34. Semantics – Meanings, Etymology and Lexicon. URL:
<http://www.universalteacher.org.uk/lang/semantics.htm>
35. What is Semantics. URL:
<https://www.youtube.com/watch?v=GcBvGToIxA>
36. Word Semantics. URL:
<https://www.youtube.com/watch?v=Mw9RBWlEBP>
37. Словники України online. URL: [http:// Icorp.ulif.org.ua/ dictua/](http://Icorp.ulif.org.ua/dictua/)

KEY TO EXERCISES

Key to Exercise 6

A. English:

taxicab, cabriolet, delicatessen, vibrations, gin-tonic, hyperbole, curiosity, memorandum, Frederick, Albert, Thomas, Joseph, Philip, turnpike, omnibus, caravan, parachute, periwig, acute, Eugene, Elizabeth, Antony, information, doctor, calculus, graduate, literature, motorcycle, lubricate, nuclear weapons, mistress, motorcar, demonstration, combination, chemistry, diskette, influenza.

Key to Exercise 7

A. English:

happenstance > happening + circumstance,

stagflation > stagnation + inflation,

simulcast > simultaneous + broadcast,

dumbfound > dumb + confound,

telecast > television + broadcast,

splatter > splash + sputter,

escalator > escalade + elevator,

autobus > automobile + omnibus,

transistor > transfer + resistor,

stan > stalker + fan,

glitz > glamour + ritz,

cellophane > cellulose + diaphan,

guitarthritis > guitar + arthritis,

flare > flame + glare,

biopic > biography + picture,

breathalyzer > breath + analyzer,

clash > clap + crash,

docudrama > documentary + drama,

motorcade > motor + cavalcade,
Spanglish > Spanish + English,
bash > bat + mash,
fanzine > fan + magazine,
Globish > global + English,
workaholic > work + alcoholic.

Key to Exercise 9

a) English:

tsunami > borrowing,
radar > acronym,
breakfast > compounding,
web cam > blending,
exam > clipping,
televisе > backformation,
denim > coinage,
ATM > alphabetism,
email (v) > conversion,
friendliness > derivation;

b) Ukrainian:

перелісок > префіксально-суфіксальний,
праліс > префіксальний,
листопад > складання основ
митися > постфіксальний,
лісок > суфіксальний,
добраніч > лексико-синтаксичний,
ТЮГ > аббревіація,
хліб-сіль > словоскладання,
перекотиполе > зрощення слів,
переклад > безафіксний.

Key to Exercise 10

a) English: 1 b, 2 b, 3 a, 4 a, 5 b, 6 b, 7 c, 8 b, 9 c, 10 b, 11 b, 12 b, 13 a, 14 b.

Key to Exercise 11

AB) English: 1 f, 2 e, 3 g, 4 a, 5 b, 6 h, 7 c, 8 d, 9 j, 10 i, 11 m, 12 n, 13 k, 14 l, 15 o, 16 t, 17 s, 18 p, 19 q, 20 r.

AB) Ukrainian: 1 j, 2 i, 3 k, 4 h, 5 a, 6 b, 7 c, 8 d, 9 e, 10 l, 11 f, 12 g, 13 t, 14 m, 15 q, 16 n, 17 o, 18 p, 19 r, 20 s.

Key to Exercise 13

A) English:

- 1) 1 sole, 2 soul, 3 soiled, 4 sole, 5 soil, 6 soil, 7 soul;
- 2) 1 shattered, 2 shutter, 3 shutter;
- 3) 1 illusions, 2 allusion;
- 4) 1 models, 2 model, 3 modal, 4 modeled, 5 model;
- 5) 1 hare, 2 heir, 3 hair;
- 6) 1 draught, 2 drought, 3 drought, 4 drought, 5 draughts, 6 draught, 7 draughts, 8 draughts;

B) Ukrainian:

- 1) 1 особовий, 2 особисті, 3 особова, 4 особистий, 5 особлива, 6 особові;
- 2) 1 білили, 2 білілі, 3 біліти, 4 біліло;
- 3) 1 ожеледиця, 2 ожеледі; 3 ожеледиця;
- 4) 1 лікарняне, 2 лікарських, 3 лікарської, 4 лікарняному;
- 5) 1 дружний, 2 дружній, 3 дружний.

CONTENTS

FOREWORD.....	p. 4
TOPICS FOR LECTURES.....	p. 5
THEORETICAL ASSIGNMENTS FOR SELF-CONTROL.....	p. 6
PRACTICAL EXERCISES AND TASKS.....	p. 7
TOPICS FOR TERM-PAPERS.....	p. 17
THE LIST OF ISSUES FOR AN EXAMINATION.....	p. 18
THE LIST OF RECOMMENDED LITERATURE.....	p. 19
KEY TO EXERCISES.....	p. 22
CONTENTS.....	p. 25